

Sygn. akt VIII GC 1232/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 listopada 2022 r.

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy VIII Wydział Gospodarczy
w składzie następującym:

Przewodniczący Sędzia Tadeusz Górka

Protokolant sekretarz sądowy Magdalena Piskow

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 14 października 2022 r. w Bydgoszczy według przepisów o postępowaniu w sprawach gospodarczych

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w T.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. i Województwu (...)

o zapłatę

I. zasądza solidarnie od pozwanych rzecz powódki kwotę 26 055,88 zł (dwadzieścia sześć tysięcy pięćdziesiąt pięć złotych osiemdziesiąt osiem groszy),

II. zasądza od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych od kwoty 26 055,88 zł (dwadzieścia sześć tysięcy pięćdziesiąt pięć złotych osiemdziesiąt osiem groszy) od 2 marca 2022 roku do dnia zapłaty,

III. oddala powództwo w pozostałej części,

IV. zasądza solidarnie od pozwanych na rzecz powódki kwotę 4920 zł (cztery tysiące dziewięćset dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas od dnia uprawomocnienia się rozstrzygnięcia o kosztach zawartych w niniejszym orzeczeniu do dnia zapłaty.

Sędzia Tadeusz Górka

Sygn. akt VIII GC 1232/22

UZASADNIENIE

Powódka (...) sp. z o.o. w T. wniosła o solidarne zasądzenie od pozwanych (...) sp. z o.o. w B. (dalej: „(...)”) oraz Województwa (...) kwoty 26.055,88 zł wraz z odsetkami za opóźnienie w transakcjach handlowych liczonymi od 1 marca 2022 r. Nadto powódka domagała się orzeczenia na swoją rzecz kosztów procesu z uwzględnieniem zastępstwa procesowego według norm przepisanych i kwoty 17,00 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

W uzasadnieniu pozwu podniesiono, że powódka w ramach prowadzonej działalności zawarła umowę o roboty budowlane wraz z aneksem, na mocy której zobowiązała się do dostawy i montażu wykładzin w pomieszczeniach budynku realizowanym w ramach zadania inwestycyjnego pn. „Wykonanie kompleksowej modernizacji i rozbudowy (...) w T.”. Jak wyjaśniono, investorem powyżej inwestycji było Województwo (...). Ze względu na utratę płynności finansowej przez ówczesnego Generalnego Wykonawcę, powódka oraz pozwana spółka zawarły trójstronne porozumienie na mocy którego, (...) sp. z o.o. przejęła obowiązki (...) sp. z o.o. sp. k. zobowiązując się także do

dokonania zastępczych rozliczeń z podwykonawcami i dostawcami, zarówno za roszczenia uprzednie jak i przyszłe. Podniesiono, iż powódka wykonała zlecone roboty prawidłowo i terminowo, a zrealizowane przez nią prace zostały odebrane przez pozwanego. W protokole odbiorczym, nie zgłoszono żadnych wad i zastrzeżeń. Wobec powyższego, powódka wystawiła fakturę VAT opiewającą na kwotę 26.055,88 zł brutto z terminem zapłaty wynoszącym 14 dni, jednakże zobowiązana nie uregulowała przedmiotowej należności. O powyższym poinformowano także inwestora. Jak wskazała powódka, z niezrozumiałych względów, pozwana spółka odesłała powyżej wskazanej fakturę podnosząc, iż zakres robót nie był ujęty w porozumieniu z dnia 26 lipca 2021 r. Według powódki, twierdzenia spółki są nieprawdziwe, albowiem roboty przez nią wykonane, zostały ujęte w porozumieniu z dnia 26 lipca 2021 r. Wyjaśniono przy tym, że należne powódce wynagrodzenie miało charakter ryczałtowy i opiewało na łączną kwotę 217.079,38 zł. Powódka wskazała, że domaga się zasądzenie dochodzonej kwoty solidarnie od pozwanych występujących w rolach Generalnego Wykonawca i Inwestora.

W odpowiedzi na pozew, pozwany Województwo (...) wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów procesu, w tym zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Uzasadniając swoje stanowisko powyżej wskazany w pierwszej kolejności przytoczył stan faktyczny sprawy, a następnie powołał się na art. 143c ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1843 z późn. zm.), w zw. z art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo zamówień publicznych. Jak podał pozwany, zamawiający obowiązany jest do zapłaty wynagrodzenia bezpośrednio do wykonawcy wyłącznie w przypadku należności powstałych po zaakceptowaniu przez zlecającego umowy o podwykonawstwo, lub po przedłożeniu zamawiającemu poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi. W świetle tego pozwany wyjaśnił, że z powódką nie wiązała go żadna umowa podwykonawcza, a ponadto powyżej wskazana nie złożyła pozwanej spółce jakiegokolwiek faktury. Niezależnie od tego, pozwany inwestor podjął działania do wyjaśnienia zasadności roszczeń, przy czym inspektor nadzoru nie potwierdził wykonania przez powoda posadzek w budynku. Z uwagi na to, nie było podstaw do uwzględnienia dochodzonych przez powoda roszczeń.

W odpowiedzi na pozew, pozwana (...) sp. z o.o. w B. wniosła o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powódki na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania, według norm przepisanych.

Uzasadniając swoje stanowisko pozwana podniosła, że wystawiona przez powódkę faktura podlegała zwrotowi, albowiem opisana w niej należność pieniężna nie istniała w dacie powstania przedmiotowego dokumentu. Nie jest też prawdą, że zakres umowy został przez powódkę wykonany w styczniu 2022 r., a zatem wystosowane przez nią zgłoszenie odbiorowe należy uznać za bezskuteczne i jako takie, nieobligujące do odbioru. Podniesiono, że montaż wykładzin ukończony został w marcu 2022 r. Wobec tego, z racji skutecznego zwrotu faktury oraz nieprzedłożenia kolejnego dokumentu księgowego, zgodnie z umową nie rozpoczął się nigdy zastrzeżony w umowie termin do wypłaty wynagrodzenia.

W piśmie procesowym z dnia 19 sierpnia 2022 r., powódka podtrzymała swoje stanowisko w sprawie wskazując na bezzasadność podniesionych przez pozwanych zarzutów.

Pismem z 30 sierpnia 2022 r., pozwany Województwo (...) również podtrzymało swoje stanowisko w sprawie przyznając, iż powódka wykonała ciężące na niej zobowiązanie w zakresie montażu wykładzin. Niezależnie od tego pozwany podniósł, że wypłacił (...) sp. z o.o. całe, należne jej wynagrodzenie obejmujące także wierzytelności należne podwykonawcom.

Sąd ustalił, następujący stan faktyczny:

Dnia 18 listopada 2019 r. pomiędzy (...) sp. z o.o. sp. k. w K. i (...) sp. z o.o. w B. doszło do zawarcia umowy konsorcjum w celu realizacji zamówienia publicznego na wykonanie robót budowlanych pn. „Wykonanie

kompleksowej modernizacji i rozbudowy (...) przy ul. (...) w T., w tym przebudowy sieci i instalacji wewnętrznych i zewnętrznych oraz zagospodarowania terenu”.

Okoliczności bezsporne

W dniu 29 września 2020 r. powódka (podwykonawca) zawarła z (...) sp. z o.o. sp. k. w K. (generalny wykonawca) umowę której przedmiot stanowiło wykonanie prac budowlanych obejmujących dostawę oraz montaż wykładzin na posadzkach w pomieszczeniach na parterze budynku szkoły w ramach realizacji zadania pn. „Wykonanie kompleksowej modernizacji i rozbudowy (...) przy ul. (...) w T.” zgodnie ofertą, w ilości 107,42 m⁽²⁾.

Z tytułu przedmiotowych robót ustalono wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości 11.496,46 zł netto. Prace miały rozpocząć się 1 października 2020 r., a zakończyć 31 marca 2021 r.

Zapłata za roboty, miała nastąpić w przeciągu 14 dni od dostarczenia faktury.

Na mocy aneksu z dnia 4 stycznia 2021 r., rozszerzono zakres robót powierzonych powódce, o dostawę i montaż wykładzin na posadzkach znajdujących się w szkole, w pomieszczeniach na parterze, I piętrze, II piętrze oraz w piwnicy i części mieszkalnej, o łącznej powierzchni 1.791,00 m².

Wynagrodzenie ryczałtowe określono na kwotę 176.487,30 zł netto.

Dowód: umowa o roboty budowlana nr (...) z dnia 29.09.2020 r. – k. 21 – 22 akt, Aneks numer (...) – k. 23 akt.

W dniu 26 lipca 2021 r. pomiędzy (...) sp. z o.o. sp. k. w K., a (...) sp. z o.o. i (...) sp. z o.o. z siedzibą w T. doszło do zawarcia trójstronnego porozumienia.

Na mocy postanowień tej umowy, (...) przejął od (...) sp. z o.o. sp. k. obowiązki generalnego wykonawcy, z uwagi utratę płynności finansowej przez drugi ze wskazanych podmiotów. Ponadto ustalono, że niezbędne jest dokonanie przez (...) zastępczych rozliczeń z podwykonawcami oraz dostawcami (...).

W porozumieniu wskazano, iż na dzień jego zawarcia powódka wykonała ciężące na niej zobowiązanie w części, a zafakturowana przez nią należność wynosiła 191.023,50 zł, z czego kwota 64.209,29 zł stanowi należność wymagalną.

Ustalono, iż z dniem zawarcia porozumienia, stronami umowy podwykonawczej będzie (...) praz powodowa spółka. (...) przejął tym samym wszelkie prawa nabyte wcześniej przez (...), jak również roszczenia przysłe.

(...) zobowiązał się również do spłaty należnego powódce wynagrodzenia, przy czym nie był obligowanym do zapłaty odsetek i roszczeń ubocznych, za zobowiązania powstałe przed datą zawarcia porozumienia.

Dowód: porozumienie z dnia 26 lipca 2021 r. – k. 24 – 27 akt.

Przedmiot robót budowlanych (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w T. (podwykonawcy) został zgłoszony przed przystąpieniem do wykonywania Województwu (...) przez (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. lub (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w T.. Województwo (...) wyraziło zgodę na wykonanie przez podwykonawcę prac opisanych w umowie z dnia 29 września 2020 roku i aneksie numer (...) z dnia 4 stycznia 2021 roku.

Województwo (...) i wykonawca określili w umowie szczegółowego przedmiot robót budowlanych wykonywanych przez (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w T.. Województwo (...) nigdy nie złożyło sprzeciwu (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. lub (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w T. (podwykonawcy i wykonawcy) wobec wykonywania robót przez (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością

z siedzibą w T.. Przed rozpoczęciem prac przez powódkę Województwu (...) przedłożono kopię poświadczoną za zgodność umowy z dnia 29 września 2020 roku i aneksu numer (...) z dnia 4 stycznia 2021 roku.

Fakty przyznane- okoliczności bezsporne

Powódka zrealizowała ostatni etap prac na początku 2022 r., a następnie 24 stycznia 2022 r. zgłosiła ich zakończenie i oświadczyła o gotowości do ich odbioru.

W związku z przeprowadzonymi w dniu 27 stycznia 2022 r. czynnościami odbiorowymi, powódka w dniu 2 lutego 2022 r. wezwała pozwanego (...) sp. z o.o. do niezwłocznego sporządzenia protokołu odbioru końcowego potwierdzającego wykonanie robót.

Pozwany generalny wykonawca nie spełnił powyższego żądania, a powódka w dniu 14 lutego 2022 r. wystawiła na jego rzecz fakturę VAT opiewającą na kwotę 26.055,88 zł brutto tytułem dostawy i montażu wykładzin, z terminem zapłaty wynoszącym 14 dni.

Dowód: korespondencja e – mail – k. 28 - 30 akt, faktura VAT nr (...) wraz z potwierdzeniem nadania i odbioru – k. 31 – 33 akt.

Jednocześnie w piśmie z dnia 14 lutego 2022 r. powódka zwróciła się do pozwanego Województwa (...) z wnioskiem o udzielenie informacji co do postępu w realizacji robót podnosząc również, że generalny wykonawca uchyla się sporządzenia protokołu odbiorczego prac.

Odpowiadając na powyższe, w piśmie z dnia 4 marca 2022 r. Urząd Marszałkowski Województwa (...) wskazał, iż prace polegające na dostawie i montażu wykładzin w budynku szkoły stanowią zakres prac odebranych przez inwestora i rozliczonych, podnosząc jednocześnie, że kwestia ta jest również wyjaśniania z wykonawcą robót.

Dowód: pismo powódki – k. 34 – 35 akt, pismo pozwanego – k. 36 – 37 akt.

Pismem z dnia 1 marca 2022 r., powódka skierowała do pozwanej (...) sp. z o.o. w B. wezwanie do zapłaty kwoty 26.377,75 zł na co składała się należność stanowiąca wynagrodzenie za roboty oraz 321,87 zł tytułem kosztów odzyskiwania należności.

W odpowiedzi na powyższe, wezwana odmówiła zapłaty wskazując, że zakres robót wykonanych przez powódkę, nie był ujęty w porozumieniu zawartym przez strony. Nadto, w piśmie z dnia 1 kwietnia 2022 r. (...) sp. z o.o. w B. poinformował drugiego z pozwanych, że nie uchyla się od czynności odbiorowych, jednakże prace powódki nie osiągnęły ku temu zdolności.

Pismem z 6 maja 2022 r., powódka ponownie wezwała generalnego wykonawcę do zapłaty wynagrodzenia.

W piśmie z dnia 11 maja 2022 r. skierowanym do inwestora generalny wykonawca ponownie oświadczył, że powódka niewłaściwie wykonała ciążące na niej zobowiązanie.

Dowód: ostateczne wezwanie do zapłaty wraz z potwierdzeniem nadania i odbioru - k. 38 – 42 akt, pismo pozwanej – k. 43 akt, wezwanie z dnia 06 maja 2022 r. wraz z potwierdzeniem nadania i odbioru – k. 44 – 47 akt, pisma generalnego wykonawcy – k. 70 - 75 akt.

Z uwagi na brak zapłaty, pismem z 06 maja 2022 r., powódka na podstawie art. 647¹ k.c. w zw. z art. 465 uPZP wezwała do zapłaty także inwestora – Województwo (...).

Dowód: wezwanie z dnia 06 maja 2022 r. wraz z potwierdzeniem nadana i odbioru – k. 48 – 51 akt.

Pozwany Województwo (...) podjął próbę rozwiązania przedmiotowej sytuacji, jednakże czynności które wykonywał, nie doprowadziły do zaspokojenia roszczeń strony powodowej. ,

Dowód: odpowiedź inspektora nadzoru inwestorskiego – k. 91 akt, pisma pozwanego Województwa (...) – k. 92 – 94 akt.

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów i wydruków przedłożonych przez strony, których autentyczność nie była kwestionowana i nie budziła wątpliwości. Sąd nie oparł się na kserokopii protokołów odbioru częściowego robót (k.98-125) w zakresie rzekomej daty wykonania umowy przez powódkę. Po pierwsze powódka kwestionowała te kserokopie i wskazywała, że ich nie podpisała. Po drugie strona pozwana nie wniosła o przesłuchanie osób, które podpisały protokół celem wykazania daty wykonania prac przez powódkę. Po trzecie powódka udowodniła, że prace wykonała wcześniej.

Podkreślenia wymaga, że chociaż twierdzenia pełnomocnika powódki nie stanowią dowodu per se, zostały przez orzekający w niniejszej sprawie uwzględnione w charakterze znajdujących odzwierciedlenie w zgromadzonym materiale dowodowym twierdzeń. Fakt wykonania zobowiązania jeszcze w styczniu 2022 r. jak i odpowiedzialność pozwanych za należne z tego tytułu wynagrodzenie nie budziły wątpliwości Sądu, o czym będzie jeszcze mowa w dalszej części uzasadnienia. Również pozwane Województwo przyznało fakt wykonania umowy przez stronę powodową (k.150).

Należy podkreślić, iż Sąd przy ocenie dowodów kierował się art. 233 k.p.c., wedle którego ocenia on ich wiarygodność i moc według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału.

W niniejszej sprawie poza sporem pozostawał fakt, iż powódka, zawarła z (...) sp. z o.o. sp. k. jako generalnym wykonawcą umowę, na mocy której zobowiązała się dostarczyć oraz zamontować wykładziny na posadzkach znajdujących się w pomieszczeniach budynku szkoły położonej przy ul. (...) w T.. Okoliczność samego faktu występowania powódki w roli podwykonawcy kwestionował początkowo sam inwestor, który to przyznał jednakże ostatecznie, iż powyżej wskazana faktycznie realizowała przedmiotowe roboty na wskazanej powyżej inwestycji. Wobec tego, nie było także sprzecznym, że na mocy aneksu, zakres powierzonych powódce prac został rozszerzony, a same roboty wykonano w całości. Jak przy tym podnosiła strona powodowa, na mocy trójstronnego porozumienia, w miejsce generalnego wykonawcy wstąpił podmiot (...) sp. z o.o., którego to z powyżej wskazanym łączyła umowa konsorcjum. Jak podniesiono, na mocy stosownego porozumienia, wobec utraty płynności finansowej przez wykonawcę, jego obowiązki związane m.in. z rozliczeniem finansowym przejęła pozwana spółka. Niezależnie od tego, odmówiła uregulowania pozostałej do zapłaty części wynagrodzenia, co uzasadniało wystosowanie przedmiotowego pozwu przeciwko powyżej wskazanej oraz inwestorowi. W kontrze do przedmiotowych żądań pozwane Województwo (...) początkowo zaprzeczyło, aby powódka wykonywała na jego rzecz jakiegokolwiek roboty podwykonawcze. Jak już jednakże wskazano powyżej, ostatecznie inwestor przyznał tę okoliczność, co nastąpiło w piśmie z dnia 30 sierpnia 2022 roku (k.150, str. 3 pisma). Inwestor podniósł także, że abstrahując od powyżej wskazanych zarzutów, uiszczył na rzecz drugiego z pozwanych całe, należne mu wynagrodzenie, a zatem nie ponosi odpowiedzialności względem powoda. Drugi z pozwanych podniósł natomiast, iż z załączonego do pozwu porozumienia nie wynika, aby ponosił odpowiedzialność za zobowiązania pomiotu (...) sp. z o.o. Ponadto podawał, że powód zrealizował powierzone mu prace później niż na to wskazuje, a zatem w momencie wystawienia faktury, nie istniała jeszcze wierzytelność dochodzona niniejszym pozwem.

W tym stanie rzeczy w pierwszej kolejności Sąd zważył, iż zgodnie z normą art. 647 k.c., przez umowę o roboty budowlane wykonawca zobowiązuje się do oddania przewidzianego w umowie obiektu, wykonanego zgodnie z projektem i z zasadami wiedzy technicznej, a inwestor zobowiązuje się do dokonania wymaganych przez właściwe przepisy czynności związanych z przygotowaniem robót, w szczególności do przekazania terenu budowy i dostarczenia projektu oraz do odebrania obiektu i zapłaty umówionego wynagrodzenia

Podkreślenia przy tym wymaga, że w niniejszej sprawie mamy do czynienia z zamówieniem o charakterze publicznym, a zatem przy badaniu odpowiedzialności pozwanego za zobowiązania podwykonawców, będzie mieć zastosowanie

ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (w brzmieniu obowiązującym w dniu zawarcia umowy z generalnym wykonawcą).

Co do podstawy z art. 143c ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych z dnia z dnia 29 stycznia 2004 r. (dalej: „p.z.p.”) to na wstępie Sąd wskazuje, że ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych utraciła moc. Od 1 stycznia 2021 roku obowiązuje ustawa Prawo zamówień publicznych z dnia 11 września 2019 r.

W myśl art. 91 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Przepisów wprowadzających ustawę - Prawo zamówień publicznych do umów w sprawie zamówienia publicznego oraz umów ramowych, o których mowa w ustawie uchylanej w art. 89 (ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych [Dz. U. z 2019 r. poz. 1843]- przyp. Sąd), zawartych przed dniem 1 stycznia 2021 r. - stosuje się przepisy dotychczasowe. W okolicznościach sprawy zastosowanie znajdują przepisy ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku (dalej: „p.z.p.”).

Zgodnie z art. 143c ust. 1 zamawiający dokonuje bezpośredniej zapłaty wymagalnego wynagrodzenia przysługującego podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, który zawarł zaakceptowaną przez zamawiającego umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub który zawarł przedłożoną zamawiającemu umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi, w przypadku uchylenia się od obowiązku zapłaty odpowiednio przez wykonawcę, podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę zamówienia na roboty budowlane.

Wynagrodzenie, które zobowiązany jest zapłacić zamawiający, dotyczy jedynie należności powstałych po zaakceptowaniu przez zamawiającego umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, bądź po przedłożeniu zamawiającemu poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi (art. 143c ust. 2 p.z.p.). Oznacza to, że bezpośrednio wypłacane wynagrodzenie dotyczy tylko należności powstałych po akceptacji przez zamawiającego umowy o podwykonawstwo (dotyczy robót budowlanych) lub po przedłożeniu mu poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo (dotyczy dostaw lub usług). Na marginesie wskazania wymaga, że przepis o identycznym brzmieniu zawarto także w aktualnie obowiązującej ustawie Prawo zamówień publicznych z dnia 11 września 2019 roku (art. 465).

Co istotne, powyższe dokonanie bezpośredniej zapłaty wymagalnego wynagrodzenia przysługującego podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy będzie możliwe jedynie po umożliwieniu wykonawcy zgłoszenia pisemnych uwag dotyczących zasadności uchylenia się od obowiązku zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy (ust. 4 – 5).

Badając zatem powyżej wymienione unormowanie, dla przyjęcia odpowiedzialności inwestora będącego podmiotem publicznym niezbędnym było, dostarczeni umowę o podwykonawstwo, do której to mógłby się ustosunkować. Podobne obostrzenie przewiduje art. 647¹ § 1 kc stanowiący o solidarnej odpowiedzialności inwestora i generalnego wykonawcy. Zgodnie z tym przepisem, inwestor odpowiada solidarnie z wykonawcą (generalnym wykonawcą) za zapłatę wynagrodzenia należnego podwykonawcy z tytułu wykonanych przez niego robót budowlanych, których szczegółowy przedmiot został zgłoszony inwestorowi przez wykonawcę lub podwykonawcę przed przystąpieniem do wykonywania tych robót, chyba że w ciągu trzydziestu dni od dnia doręczenia inwestorowi zgłoszenia inwestor złożył podwykonawcy i wykonawcy sprzeciw wobec wykonywania tych robót przez podwykonawcę (§ 1).

Bacząc na przytoczone przepisy należy zatem stwierdzić, że dla przyjęcia odpowiedzialności inwestora za nieuregulowane zobowiązania generalnego wykonawcy koniecznym było jednoznaczne ustalenie, iż Województwu (...), została przekazana umowa o podwykonawstwo. W tym zakresie Sąd dał wiarę wskazaniom powoda podtrzymanym poprzez złożone na rozprawie oświadczenie reprezentującego go pełnomocnika. Poza tym, tylko przyjęcie powyższych wskazań za prawdziwe, koresponduje z postępowaniem pozwanego inwestora, który to dopiero na etapie sądowym zakwestionował okoliczność, iż nie posiadał wiedzy co do faktu, że powód miał realizować roboty jako podwykonawca. To twierdzenie, pozostaje w sprzeczności z jego działaniami przedprocesowymi na mocy których, podejmował próby ustalenia zasadności żądań powoda, zwracając się w tym zakresie o wyjaśnienia do drugiego z pozwanych.

Podkreślić należy, że argumentacja (...) o braku konieczności zapłaty powódce oparta była na zarzucie braku wystawienia faktury VAT z uwagi na uprzedni zwrot faktury przez (...) (k.96a, str. 2 odpowiedzi na pozew (...)). Nie rozpoczął się, zdaniem (...), termin do zapłaty wynagrodzenia z uwagi na rzekomy skuteczny zwrot faktury (...) i nieprzedłożenie kolejnej faktury.

Po pierwsze powódka wykonała umowę w styczniu co wynika z dokumentacji przez nią przedłożonej. Kserokopie odbiorów częściowych (k.98-125) nie są wystarczające do obalenia tego ustalenia. Nie są one podpisane przez nikogo ze strony powodowej. Co więcej w wiadomości e-mail powódka kwestionowała ich treść. Nie wnioskowano o żadnych świadków, którzy potwierdziliby, że treść tych kserokopii jest wiarygodna i data oddania prac była inna niż udowodniła to powódka. Po drugie (...) została zobowiązania (k.144) od ustosunkowania się do pisma strony powodowej datowanego na 19 sierpnia 2022 roku, ale nie odniosła się od niego i nie złożyła żadnych wniosków dowodowych.

Poza tym, nie uszło uwadze Sądu, iż zatrudniony na rzecz pozwanego inspektor nadzoru oświadczył, że nie posiada wiedzy co do faktu, kto wykonał posadzki w budynku szkoły. Znamiennym jest, iż nie wskazał on nawet pozwanego jak generalnego wykonawcy, ujawniając w tym zakresie całkowitą niewiedzę co do przebiegu przedmiotowych czynności. Takiego, nieprofesjonalnego postępowania, graniczącego wręcz z ignorancją, nie można traktować jako dowodu na tę okoliczność, iż podwykonawca nie został inwestorowi zgłoszony. Sąd wywiódł z powyższego okoliczności wręcz przeciwnie przyjmując, że skoro działający na rzecz pozwanego inspektor wykazał się tak dalece idącym nieprofesjonalizmem, pewnym jest, iż fakt zawarcia umowy podwykonawczej został pozwanemu zgłoszony. Potwierdza to przede wszystkim korespondencja z Województwem (k.36-37).

Ponadto na rozprawie w dniu 14 października 2022 roku pełnomocnik powoda złożył wiele oświadczeń (twierdzeń), które nie zostały zakwestionowane przez żadną ze stron. Sąd, mając na uwadze wyniki całej rozprawy, w tym przede wszystkim przeprowadzone dowody i twierdzenia z odpowiedzi na pozew (...) i pisma Województwa datowanego na 30 sierpnia 2022 roku, uznał, te fakty za przyznane.

Według tych twierdzeń szczegółowy przedmiot robót budowlanych (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w T. (podwykonawcy) został zgłoszony przed przystąpieniem do wykonywania Województwu (...) przez (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. lub (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w T.. Co więcej Województwo (...) wyraziło zgodę na wykonanie przez podwykonawcę prac opisanych w umowie z dnia 29 września 2020 roku i aneksie numer (...) z dnia 4 stycznia 2021 roku. Województwo (...) i wykonawca określili w umowie szczegółowego przedmiot robót budowlanych wykonywanych przez (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w T.. Województwo (...) nigdy nie złożyło sprzeciwu (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. lub (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w T. (podwykonawcy i wykonawcy) wobec wykonywania robót przez (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w T.. Co ważne Województwu (...) przedłożono kopię poświadczoną za zgodność umowy z dnia 29 września 2020 roku i aneksu numer (...) z dnia 4 stycznia 2021 roku. Było to przed rozpoczęciem prac przez powódkę.

W tym stanie sprawy, została spełniona przesłanka wynikająca z art. 143c p.z.p., a tym samym inwestor ponosi solidarną odpowiedzialności za zobowiązania nieuregulowane przez (...) sp. z o.o. w B..

Sąd nie miał przy tym żadnej wątpliwości, iż ostatni z wymienionych, wbrew podnoszonym zarzutom, podnosi odpowiedzialność za dochodzone roszczenie. Przede wszystkim zostało to stwierdzone zawartym przez powoda oraz konsorcjum wykonawcze porozumieniem, na mocy którego, (...) sp. z o.o. przejął obowiązki wykonawcze (...) sp. z o.o. sp. k. w K., a tym zobowiązał się do zastępczych rozliczeń z podwykonawcami oraz dostawcami powyżej wskazanego podmiotu. Tym samym, niewątpliwie ciążył na nim obowiązek zapłaty wynagrodzenia stronie powodowej, która to wykonała ciężące na niej zobowiązanie w całości.

Podkreślenia w tym miejscu wymaga, że nie znajdują potwierdzenia zarzuty powyżej wskazanego, jakoby powód nie wykonał robót w styczniu 2022 r., co miało z kolei implikować przedwczesność wystawionej przez niego faktury, a

tym samym jej niewymagalność. Okoliczności te, nie znajdują jednakże żadnego potwierdzenia w zebranych materiale dowodowym, a zwłaszcza piśmie inwestora z dnia 4 marca 2022 r. Pozwany inwestor wskazał w nim, że roboty prowadzone w szkole zostały wykonane i odebrane w całości, przy czym jak wskazano, pismo zostało sporządzone na początku marca 2022 r. Z umowy o podwykonawstwo wraz z aneksem wynikało przy tym, że prace zleczone powodowi polegały na ułożeniu wykładzin właśnie wyłącznie na terenie szkoły, a tym samym sam inwestor potwierdził, iż roboty te wykonano. Skoro natomiast stwierdzono to w piśmie z samego początku marca z dużym prawdopodobieństwem przyjąć należy, iż powód zrealizował te czynności dużo wcześniej, co potwierdzają z resztą wystosowane przez niego wezwania do odbioru. Mając to na względzie Sąd przyjął, iż jednym zgodnym z zasadami logiki ustaleniem jest, iż powód wykonał prace w przewidzianym ku temu terminie, a tym samym wystawiona przez niego faktura nie była przedwczesna i uzyskała przymiot wymagalności. Wszelkie zarzuty generalnego wykonawcy co do powyższych okoliczności należy zatem uznać za gołosłowne i niezasługujące na uwzględnienie.

Nie było również zgodne z prawdą, o czym była już mowa powyżej, iż (...) sp. z o.o. nie ponosił odpowiedzialności za zobowiązanie powoda. Co istotne, nawet gdyby abstrahując od poczynionych już rozważań stwierdzić, że na mocy porozumienia nie był jednakże zobowiązany do zapłaty nadmienić należy, iż łączyła go wykonawcą pierwotnym umowa konsorcjum. Z uwagi na to ponosi odpowiedzialność za zaciągnięte przez (...) sp. z o.o. sp. k. zobowiązania. Nie budzi bowiem wątpliwości, że jeżeli jeden z wykonawców (uczestników konsorcjum) umowy zawartej w wyniku udzielenie zamówienia publicznego zawarł umowę w podwykonawcę, któremu nie zapłacił wynagrodzenia, to odpowiedzialność wykonawców w stosunku do inwestora spełniającego to świadczenie na rzecz podwykonawcy jest solidarna (art. 141 p.z.p.). Zdaniem Sądu pozwany wykonawca, ponosił odpowiedzialność za roszczenia przysługujące stronie powodowej i jest zobligowanym do zapłaty należnego jej wynagrodzenia.

Wskazać również należy, iż nie ma przy tym znaczenia, że pozwany inwestor uiścił na rzecz wykonawcy całe należne mu wynagrodzenie, które uwzględniało przecież należności z tytułu położenia wykładzin. Jak ustalono w toku sprawy, niewątpliwie ponosi solidarną odpowiedzialność z drugim z pozwanych, a tym samym jest zobligowanym do zapłaty na rzecz powoda należnego mu wynagrodzenia.

Nie było żadnych podstaw do zastosowania przez Województwo uprawnienia z art. 143c ust. 5 pkt 1 p.z.p. zgodnie z którym w przypadku zgłoszenia uwag, o których mowa w ust. 4, w terminie wskazanym przez zamawiającego, zamawiający może nie dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, jeżeli wykonawca wykaże niezasadność takiej zapłaty. W rzeczywistości Inwestor został wprowadzony w błąd przez swoich pracowników lub przez (...) co do faktu wykonania prac i daty ich wykonania. Odpowiedzialność za to nie może być w żadnym stopniu przerzucona na powódkę, która wykonała umówione prace, bez jakichkolwiek wad, a wynagrodzenia za nie otrzymała.

Wobec powyższego, Sąd doszedł do wniosku, że dochodzone roszczenie zasługuje na uwzględnienie w całości co do należności głównej. Wysokość nie była kwestionowana, a ponadto Sąd dokonał jego weryfikacji przy uwzględnieniu treści umowy oraz zapisów porozumienia i było ono w całości zasadne. Odpowiedzialność pozwanych jest solidarna z uwagi na treść art. 143c ust. 8 p.z.p. w zw. z art. 647[1] § 1 kc.

Co do odsetek to tylko pozwany (...) ponosi odpowiedzialność za ich zapłatę. Zgodnie z definicją legalną zawartą w art. 4 pkt 1 z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 893; dalej „ustawa”)- transakcja handlowa oznacza umowę, której przedmiotem jest odpłatna dostawa towaru lub odpłatne świadczenie usługi, jeżeli strony, o których mowa w art. 2, zawierają ją w związku z wykonywaną działalnością. Istnieje spór czy umowa najmu może być uznana za transakcję handlową w rozumieniu powyższej ustawy. Zdaniem Sądu rozpoznającego sprawę zakres pojęcia umowy o świadczenie usług obejmuje umowy zlecenia, umowy o dzieło i umowy o roboty budowlane. Zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy - z wyłączeniem transakcji, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny - wierzycielowi, bez wezwania, przysługują odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych, chyba że strony uzgodniły wyższe odsetki, za okres od dnia wymagalności świadczenia pieniężnego do dnia zapłaty, jeżeli są spełnione łącznie następujące warunki:

1) wierzyciel spełnił swoje świadczenie;

2) wierzyciel nie otrzymał zapłaty w terminie określonym w umowie.

Powódka spełniła swoje świadczenie a pozwana (...) nie zapłaciła w terminie wynagrodzenia. Zatem na podstawie art. 481 § 1 kc w zw. z art. 7 ust. 1 ustawy o zasądono zapisu umownego, że płatność nastąpi 14 dni od dostarczenia faktury (k.21), a to miało miejsce 15 lutego 2022 roku (k.30). Powództwo podlegało oddaleniu wobec (...) co do jednego dnia odsetkowego (pkt III wyroku).

Wobec Województwa (...) żądanie odsetek było niezasadne ponieważ zgodnie z art. 143c ust. 3 p.z.p. bezpośrednia zapłata obejmuje wyłącznie należne wynagrodzenie, bez odsetek, należnych podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy. Nie było żadnego przepisu, który pozwoliłby uwzględnić żądanie w tym zakresie. Powództwo podlegało oddaleniu co do tego roszczenia (pkt III wyroku).

O kosztach procesu Sąd orzekł na mocy art. 100 zd. 2 k.p.c. zgodnie z którym Sąd może włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznacznej części swego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu. Powódka uległa jedynie w części dotyczącej odsetek od należności dochodzonej w pozwie- czyli, zdaniem Sądu, uległ tylko co do nieznacznej części swego żądania. Z tego względu, przegrywający sprawę- strony pozwany powinny solidarnie zwrócić stronie powodowej koszty postępowania, na które złożyły się: opłata skarbowa od pełnomocnictwa w kwocie 17 złotych, opłata od pozwu w wysokości 1303 zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika w wysokości 3600 złotych ustalone na podstawie § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Sędzia Tadeusz Górka